

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

2015.gada 31.augustā

Lēmums Nr.218

Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Rīgas brīvostas pārvalde, Reģ.Nr. LV90000512408, adrese: Kalpaka bulvāris 12, Rīga, LV-1010, e-pasts: info@rop.lv.

Paredzētās darbības nosaukums:

Izmaiņas paredzētajā darbībā „*Infrastrukturā attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra un ar to saistītās infrastruktūras attīstībai*” (turpmāk Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības norises vieta (adrese):

Rīga, nekustamie īpašumi Krievu salā, Zilajā ielā 25 (kadastra Nr. 01000970143) un Zilajā ielā (bez numura) ar kadastra Nr. 01000970145, nekustamie īpašumi Ekspostostā ar kadastra Nr. 0100 013 2008, 0100 013 0002, 0100 013 0149, 0100 013 0133, 0100 013 2003, 0100 013 2047 (turpmāk arī – Darbības vieta).

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk Pārvalde) 2015.gada 24.augusta ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma rezultāts Nr.RI15SI0054 un tam pievienotie materiāli; SIA „*Eiroprojekts*” 2015.gada 18.augusta vēstule Nr.01/01-53/15 „*Papildinformācija iesniegumam*”; Rīgas Brīvostas Pārvaldes (turpmāk Ierosinātāja) 2015.gada 21.aprīļa iesniegums Nr.2-2/693 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamību un ietekmes uz vidi izmaiņām Kohēzijas fonda projektam Infrastrukturā attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra*”; Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk Birojs) 2009.gada 24.marta Atzinums Nr.6. „*Par Rīgas ostas aktivitāšu daļas pārcelšanas no pilsētas centra uz Krievu salu un ar to saistītās infrastruktūras attīstības ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu*” (turpmāk Biroja Atzinums Nr.6) un lietas materiāli, to skaitā Ierosinātājas sagatavotais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums Rīgas ostas aktivitāšu daļas pārcelšanai no pilsētas centra uz Krievu salu un ar to saistītās infrastruktūras attīstībai (turpmāk Novērtējuma ziņojums); Biroja 2009.gada 10.septembra Atzinums Nr.13 „*Par Rīgas Brīvostas apkalpošanai nepieciešamo Rīgas dzelzceļa tīkla staciju un savienojošo sliežu ceļu rekonstrukcijas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu*” un lietas materiāli, to skaitā Ierosinātājas sagatavotais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums; Biroja 2008.gada 29.aprīļa lēmums Nr.197 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” un lietas materiāli.

Pārvaldes viedoklis:

Pārvaldes ieskatā, būtiskākās ietekmes, kuras var rasties realizējot Paredzēto darbību, ir varbūtējs ogļu putekļu emisiju pieaugums Krievu salā un tai pieguļošajās teritorijās, jo, palielinātos tieši ogļu pārkraušanas apjoms. Nav izslēgts arī trokšņa palielinājums gan attiecībā pret 2009.gadā vērtēto situāciju, gan ņemot vērā to, ka daļu no ostas aktivitātēm Eksportostas teritorijā ir plānots saglabāt. Ievērojot to, ka Eksportosta varētu netikt pilnībā atbrīvota no beramkravu pārkraušanas, arī putekļu/cieto daļiņu emisijas būtu lielākas kā 2009.gadā vērtētajā situācijā. Vērtējot šādu izmaiņu nozīmīgumu un kompleksumu, Pārvalde nonāk pie secinājuma, ka izmaiņas iepriekš vērtētajā darbībā neradīs būtisku negatīvu ietekmi, ja tiks nodrošināti plānotie pasākumi ietekmes uz vidi samazināšanai (tajā skaitā, pasākumi ogļu putekļu emisiju samazināšanai). Pārvalde norāda, ka Paredzētā darbība jāveic tā, lai kaitējums videi būtu iespējami mazāks un ievērojot saistošos normatīvos aktus. Ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma (turpmāk Sākotnējais izvērtējums) rezultātā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru (turpmāk Novērtējuma procedūra) Pārvalde piemērot nav rekomendējusi.

Faktu konstatācija un ietekmju uz vidi izvērtējuma pamatojums:

1. 2008.gada 29.aprīlī Sākotnējā Izvērtējuma rezultātā Birojs izdeva lēmumu Nr.197 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”, ar kuru piemēroja Novērtējuma Procedūru Ierosinātājas plānotajai darbībai: „*Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra*” (turpmāk Sākotnējā darbība). Sākotnējā darbība paredzēja Rīgas ostas aktivitāšu daļas pārcelšanu no pilsētas centra (faktiski visas tobrīd esošās kravu operācijas no Andrejsalas un Eksportostas) uz Krievu salu un ar to saistītās infrastruktūras attīstību. Sākotnējai darbībai tika piemērota un realizēta Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2011/92/ES *Par dažu privātu un publisku projektu ietekmes uz un vidi novērtējumu* un likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk Novērtējuma likums) prasība, ka pirms tiek dota piekrišana darbības ar būtisku ietekmi uz vidi īstenošanai, tiek veikts tās ietvaros paredzēto aktivitāšu radītās ietekmes uz vidi novērtējums (t.i. Novērtējuma procedūra).
2. Novērtējuma procedūra tika veikta, balstoties uz diviem alternatīvajiem pamatrisinājumiem, - infrastruktūras un aktivitāšu saglabāšana līdzšinējā apjomā Andrejsalā un Eksportostā un infrastruktūras un aktivitāšu pilnīga pārcelšana no Andrejsalas un Eksportostas uz Krievu salu. Sākotnējā darbība risinājumā, kas paredzētu infrastruktūras un aktivitāšu pilnīgu pārcelšanu uz Krievu salu, tika novērtēta šādam kravu apjomam: ~ 22 milj.t kravu gadā pārkraušana jaunapgūtajā teritorijā (Krievu salā), to skaitā ~ 12 milj. t ogļu gadā.
3. Ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā Birojs izdeva Atzinumu Nr.6. Detalizēts Darbības vietas, Krievu salā izbūvējamās infrastruktūras, tehnoloģisko risinājumu, apkārtnes teritorijas un ģeogrāfiskās īpatnības raksturojošo faktoru, līdzšinējās zemes izmantošanas veida, iedzīvotāju blīvuma, ainavas u.c. apstākļu apraksts un izvērtējums ietverts Novērtējuma Ziņojumā un Biroja Atzinumā Nr.6, kas pieejami Biroja tīmekļa vietnē: www.vpvb.gov.lv/lv/ivn/projekti.
4. 2009.gada 16.jūnijā Rīgas Dome pieņēma lēmumu Nr.5577 „*Par paredzētās darbības – Rīgas ostas aktivitāšu daļas pārcelšanas no pilsētas centra uz Krievu salu (Rīgā, Zilajā ielā 25 (kadastra Nr. 0100970143) un Rīgā, Zilajā ielā b/n (kadastra Nr. 01000970145) un ar to saistītās infrastruktūras attīstības ietekmes uz vidi akceptēšanu*”. Tādējādi, Novērtējuma procedūra Sākotnējai darbībai ir noslēgusies un par to ir izdots Novērtējuma likuma 21.pantā paredzētais darbības akcepta lēmums.
5. 2015.gada 21.aprīlī Ierosinātāja ar iesniegumu Nr.2-2/693 „*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamību un ietekmes uz vidi izmaiņām Kohēzijas fonda projektam Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra*” informēja Biroju par izmaiņām Sākotnējā darbībā, jo laikā kopš Novērtējuma procedūras

pabeigšanas ir mainījušies tirgus apstākļi un ostā palielinājies kravu apgrozījums. Ierosinātāja skaidroja, ka tiek izskatīts risinājums daļējai kravu pārkraušanas darbību (beramkravas un ģenerālkavas, izņemot ogles) saglabāšanai ierobežotā teritorijā Eksportostas Z daļā, ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas.

6. Plānotās izmaiņas Sākotnējā darbībā skartu galvenokārt Eksportostu, tomēr tās nevar uzlūkot atrauti no prognozējamām izmaiņām arī jaunizveidotajā ostas teritorijā Krievu salā, kur sagaidāmas pārmaiņas kravu veidos un to proporcijās. Novērtējuma likuma 1.pielikuma 13.punkts noteic, ka ostas un piestātnes ārpus ostām, kas paredzētas kravu pārkraušanai (izņemot pasažieru kuģu piestātnes), ja tās var apkalpot kuģus ar 1350t un lielāku tilpību ir Novērtējuma procedūras objekti. Vienlaikus Novērtējuma likuma 2.pielikuma 13.punkts līdz 2014.gada 31.decembrim un 3.²panta (1)daļas 3)punkta c)apakšpunkts pašreizējā likuma redakcijā (no 2015.gada 1.janvāra) noteic, ka Sākotnējais izvērtējums ir jāveic paredzētām izmaiņām akceptētās, notiekošās vai pabeigtās darbībās, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. un 2.pielikumā minētajiem objektiem un var izraisīt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi.
7. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1.panta 2¹) punktu - Sākotnējais Izvērtējums ir procedūra, kas Novērtējuma likumā noteiktajā kārtībā veicama paredzētajai darbībai, kurai var būt būtiska ietekme uz vidi, lai izvērtētu šīs darbības īstenošanas iespējamās nelabvēlīgās ietekmes būtiskumu un lemtu par Novērtējuma procedūras piemērošanu.
8. Lai novērtētu Paredzētās darbības iespējamās nelabvēlīgās ietekmes būtiskumu, tika piemērots Sākotnējais izvērtējums.

Faktu konstatācija un novērtējums saistībā ar Paredzēto darbību un izmaiņām Sākotnējā darbībā:

9. Pēc Ierosinātājas pārstāves (SIA „*Eiroprojekts*”) 2015.gada 31.jūlija iesnieguma Nr.01/01-49/15 „*Par paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu*” saņemšanas Pārvalde ir novērtējusi Paredzētās darbības (t.i. izmaiņu Sākotnējā darbībā) iespējamo ietekmi, ievērtējot gan Darbības vietas līdzšinējo izmantošanas veidu, dabas vērtības, darbības apjomus, izvēlētos tehniskos risinājumus, gan fizikālās ietekmes, piesārņojuma un traucējumu aspektus, vides absorbcijas spējas, savstarpējās un summārās ietekmes u.c. faktoros, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 11.pantā noteiktajiem kritērijiem. Pārvaldes Izvērtējums ir uzskatāms par Biroja lēmuma sastāvdaļu un tas līdz ar Ierosinātājas sniegto informāciju satur apsvērumus lēmuma pamatojumam.
10. Birojs ir novērtējis iesniegto informāciju, tajā skaitā kopskatā ar Sākotnējo darbību, kurai veikta Novērtējuma procedūra.
11. Atbilstoši Sākotnējās darbības Novērtējuma procedūras gaitā konstatējams:
 - 11.1. Ostas teritorija Daugavas upes labajā krastā ir daudz intensīvāk izmantota, nekā Daugavas upes kreisajā krastā, kas lielā mērā saistīts arī ar ostas darbībai nepieciešamās transporta infrastruktūras pieejamību. Ostas teritorijas daļa Andrejsalā un Eksportostā veido ~123 ha lielu teritoriju, kur galvenokārt pārkrauj ogles un koksnī. Novērtēts, ka 2007.gadā šajā teritorijā nodrošināta ~ 40% (jeb 11 milj.t) kravu apkalpošana, tajā skaitā pārkraujot aptuveni 10,5 milj.t ogļu.
 - 11.2. Sākotnējās darbības rezultātā uz Krievu salas teritoriju bija paredzēts pārcelt esošās darbības Andrejsalā un Eksportostā. Īstenojot Sākotnējo darbību, ~ 22 miljoni t kravu gadā, to skaitā ~ 12 miljoni t ogļu gadā, bija plānots pārkraut jaunapgūtajā teritorijā. Apgūstamo teritoriju bija paredzēts iedalīt trīs operacionālajās zonās: universālie beramkravu kompleksi ar atklātiem kravu laukumiem Daugavas upes krasta pusē, pārtikas kravu un speciālo beramkravu zona (gan ar atklātiem kravu laukiem, gan ar slēgto beramkravu noliktavu un saldētavu) Krievu salas ZR krastā pie Hapaka grāvja un Ro-Ro kravu pārkraušanas komplekss ar atklātiem kravu laukumiem un slēgto

noliktavu platību Hapaka grāvja pusē. Beramkravu termināļus bija plānots izvietot Daugavas upes pusē, iespējami tālāk no Bolderājas dzīvojamā rajona.

- 11.3. Kā būtiskākās ietekmes, kas saistītas ar Sākotnējo darbību, tika identificētas ietekmes, kuras izriet no būvdarbu veikšanas un izmaiņām transporta organizēšanā, uzduļķojumu, ietekmi uz putniem un kultūrvēsturisko vidi, satiksmes intensitātes pārmaiņām, troksni, bet īpaši – gaisa kvalitātes izmaiņām. Ietekme uz gaisa kvalitāti un iespējama šādas ietekmes līdzsvarošana (attiecīgi – samazināšana) starp Daugavas upes labo un kreiso krastu faktiski bija arī viens no galvenajiem Sākotnējās darbības mērķiem. Proti, atbilstoši Novērtējuma ziņojumā prognozētajai situācijai Andrejosta un Eksportosta saskaņā ar Rīgas attīstības plānu kļūtu par jaukta tipa apbūves teritoriju bez ievērojamiem gaisa piesārņojuma avotiem. Līdz ar to beramkravu termināļu, to palīgsaimniecību un transporta pārvietošana uz Krievu salu dotu būtisku ieguldījumu gaisa kvalitātes uzlabošanā attiecībā uz PM_{10} koncentrāciju Andrejsalas un Eksportostas apkaimē. Tāpat samazinātos kuģu radītais gaisa piesārņojums, saīsinoties kuģu ceļam līdz piestātnei, un termināļus apkalpojošā autotransporta radītās emisijas, lai gan kopumā secināts, ka tās nerada būtisku ietekmi uz gaisa kvalitāti. Kā iespējamie pasākumi pārkraušanas operāciju ietekmes uz vidi mazināšanai Krievu salā bija paredzēti sekojoši: smidzināšanas sistēmas ierīkošana ogļu krautuvēm kraujamā materiāla mitrināšanai, pārkraušanas veikšana zem slēgta jumta ar kontrolējamu telpas ventilāciju un putekļu attīrīšanas iekārtām, izmantojamos pārkraušanas mehānismus aprīkot ar mehāniskajiem vai hidrauliskajiem slēgtiem un maksimāli samazināt beramkravas kritiena augstumu, izmantot slēgtas transportieru galerijas, izbēršanas šahtām un piltuvēm izveidot pretputekļu norobežojumus (ūdens izsmidzināšanas aizsegus).
- 11.4. Attiecībā uz Krievu salu secināts, ka, pieaugot beramkravu apgrozījumam līdz 22 milj. t/gadā, kā arī ņemot vērā termināļu palīgsaimniecību un transporta pārvietošanu uz Krievu salu, būtiski netiks ietekmēts CO , NO_x un SO_2 piesārņojuma līmenis, taču PM_{10} piesārņojums var paaugstināties par 20% (gada) un 36% (diennakts). Secināts, ka diennakts koncentrācija tuvosies normatīvam, taču nesasnies to. Vienlaikus novērtēts, ka jau šobrīd Krievu salai tuvākajā dzīvojamā zonā esošais cieto daļiņu PM_{10} piesārņojums (transporta radītais) ir būtiskāks par ostas aktivitāšu radīto. Savukārt kuģu manevru radītās NO_x izmetes novērtētas kā nebūtiskas.
- 11.5. Trokšņa aspektā secināts, ka ietekmei varētu tikt pakļautas jaunas teritorijas Krievu salā. Tāpat secināts, ka ietekmes zonā iespējamais Bolderājas dzīvojamais rajons ir teritorija, kuru jau raksturo paaugstināta trokšņa ietekme - lielākais trokšņa avots ir vietējā satiksme, līdz ar to, darbības Krievu salā plānotas tā, lai neradītu papildus autotransporta slodzi dzīvojamam rajonam. Novērtējot Krievu salā izvietojamo termināļu darbības rezultātā radīto troksni ilgtermiņā tuvāko dzīvojamo māju teritorijās, Novērtējuma ziņojumā netika prognozēts trokšņa robežvērtību pārsniegums.
- 11.6. Sākotnējai darbībai Novērtējuma procedūras ietvaros tika vērtēta “*nulles*” alternatīva, proti, infrastruktūras un aktivitāšu saglabāšana līdzšinējā apjomā Andrejsalā un Eksportostā. Kopumā, izvērtējot Rīgas ostas aktivitāšu daļas pārcelšanas no pilsētas centra uz Krievu salu un ar to saistītās infrastruktūras attīstību (1.alternatīva) un paredzētās darbības neveikšanu (“*nulles*” alternatīva), kā arī salīdzinot identificētās iespējamās nelabvēlīgās ietekmes (nepieciešamās izmaiņas transporta organizēšanā, gaisa kvalitātes un trokšņa izmaiņas, uzduļķojums, izmaiņas mūsdienu ģeoloģiskajos procesos, ietekme uz putniem un kultūrvēsturisko vidi), Novērtējuma ziņojumā secināts, ka:
- 11.6.1. abas alternatīvas paredz vērienīgu saimniecisko darbību, kā rezultātā nevar neskart vidi un saglabāt tās dabiskumu.

11.6.2. Īstermiņā nav būtiskas atšķirības starp abu alternatīvu radīto ietekmi, bet ilgtermiņā “nulle” alternatīva traucē pozitīvus pārveidojumus vides aspektā, jo, izveidojot jaunu, modernu beramkravu termināli Krievu salā, iespējams ieviest labākās pieejamās tehnoloģijas un ievērojami samazināt pārkraušanas operāciju radīto gaisa piesārņojumu.

11.6.3. nevienai alternatīvai nav konstatēta tāda negatīva ietekme, kas izslēgtu iespēju to īstenot.

11.7. Gan 2009.gadā veiktās Novērtējuma procedūras laikā, gan šobrīd piekļūšanu Eksportostai nodrošina esošie sliežu ceļi no Bukultu ielas un Eksporta ielas puses ar manevrēšanas ceļiem D virzienā un pievadiem uz Eksportostu Z virzienā. Šie pievadi tiek izmantoti arī, lai nodrošinātu piekļuvi Kundziņsalai (dzelzceļa līnija – „*Andrejosta (Eksportosta) – Kundziņsala*”). Ņemot vērā to, ka ar laiku bija plānota ostas darbību pārcelšana no Eksportostas uz Daugavas upes kreiso krastu Krievu salā, kā arī ņemot vērā ostas darbību palielināšanos Kundziņsalā, 2009.gadā tika veikta cita Novērtējuma procedūra arī projektam „*Rīgas Brīvostas apkalpošanai paredzēto Rīgas dzelzceļa tīkla staciju un savienojošo sliežu ceļu rekonstrukcija*”. Projekta mērķis bija izvērtēt alternatīvos risinājumus perspektīvai Rīgas Brīvostas teritoriju dzelzceļa infrastruktūrai, lai nodrošinātu ostas apkalpošanu pēc tās robežu izmaiņas un ar to saistītās ostas darbības pārstrukturizācijas. 2009.gada 10.septembrī Birojs izdeva Atzinumu Nr.13 „*Par Rīgas Brīvostas apkalpošanai nepieciešamo Rīgas dzelzceļa tīkla staciju un savienojošo sliežu ceļu rekonstrukcijas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu*”. Attiecībā uz Daugavas upes labo krastu Novērtējuma procedūra tika veikta risinājumam, kas paredzētu likvidēt esošo staciju „*Rīga - Krasta*” un izbūvēt jaunu atzaru Daugavas upes labajā krastā no „*Gaiņu Parka*” uz Kundziņsalu. Proti, tika vērtēts risinājums, kas paredzētu Daugavas upes labajā krastā jauna pievedceļa būvniecību posmā no SIA „*Lugaži*” teritorijas līdz šķērsojumam ar Sarkandaugavas atteku Vējzaķusalas rajonā, lai nodrošinātu kravu padevi uz Kundziņsalu. Realizējot šādu risinājumu, slēdzamais dzelzceļa tīkls tiktu demonētēts un dzelzceļa kravu pārvadājumi gar Mazās Vējzaķusalas R robežu uz Eksportostu un Kundziņsalu tiktu novirzīti pa jauno pievadu Mazās Vējzaķusalas A pusē.

12. Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai:

12.1. Andrejsalā un Eksportostā laikā līdz 2014.gadam noticis straujš kopējais kravu apgrozījuma pieaugums - līdz 16,2 milj. t gadā. Daugavas upes labajā krastā, galvenie pārkrautie kravu veidi ir ogles, kas 2014.gadā veidojušas ~84% no kopējā šīs teritorijas kravu apgrozījuma. Andrejsalā šobrīd atrodas un strādā A/S „*Rīgas Ostas Elevators*” (Andrejostas iela 4 un Andrejostas iela 4a). Uzņēmuma pamatdarbība ir beramkravu (graudi, šķembas, kokskaidu granulas, rūda, labības produkti u.c.) un ģenerālkraavu pārkraušana un uzglabāšana. Uzņēmumam 2013.gada 18.decembrī Pārvalde ir izsniegusi B kategorijas atļauju Nr.RI13IB0083 piesārņojošo darbību veikšanai. Eksportostā (D daļā) šobrīd atrodas un strādā SIA „*Rīgas Centrālais termināls*” (Eksporta iela 15, Kaķasēkļa dambis 28a, Kaķasēkļa dambis 31). Uzņēmuma pamatdarbība ir beramkravu (ogles, šķembas, smilts, rūda, labības produkti, jēlcukurs, reciklētais asfalts, piku sērs), lejamkravu (eļļas un tauki), ģenerālkraavu izkraušana no kuģiem, dzelzceļa vagoniem un autotransporta, kā arī dažāda veida kravu iekraušana tajos, un kravu uzglabāšana teritorijā. Uzņēmumam 2014.gada 4.jūlijā Pārvalde ir izsniegusi B kategorijas atļauju Nr.RI14IB0054 piesārņojošo darbību veikšanai. Eksportostā (Z daļā) tāpat šobrīd atrodas un strādā arī SIA „*STREK*” (Uriekstes iela 9). Uzņēmuma pamatdarbība ir ogļu, šķembru un čuguna pārkraušana un uzglabāšana. Uzņēmumam 2013.gada 20.augustā Pārvalde ir izsniegusi B kategorijas atļauju Nr.RI13IB0065 piesārņojošo darbību veikšanai.

- 12.2. Atbilstoši Sākotnējai darbībai – visas minētās ostu aktivitātes būtu jāpārceļ uz ostas teritoriju Krievu salā. Tomēr, ievērojot faktisko apstākļu izmaiņas kopš 2009.gada, tiek izsvērtā tikai daļēja kravu pārkraušanas darbību pārcelšana no Andrejsalas un Eksportostas teritorijas. Ierosinātāja plāno pilnībā atbrīvot Andrejsalu un Eksportostu no ogļu pārkraušanas darbībām un saglabāt/izvietot citu beramkravu un ģenerālkravu pārkraušanas darbības ierobežotā teritorijā Eksportostas Z daļā ~ 50 ha lielā teritorijā uz Z no perspektīvā Ziemeļu šķērsojuma pār Daugavas upi. Šī teritorija atrodas ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas.
- 12.3. Eksportostas teritorijā paredzētas divas zonas: tiešajām kravu iekraušanas/izkraušanas operācijām pietātnu tuvumā ~20 ha platībā, un multimodālai kravu loģistikai u.c. komercoperācijām ~30 ha platībā. Paredzēts likvidēt līdzšinējās pietātnes Andrejsalā un Eksportostas D daļā un saglabāt pietātnes tikai Eksportostas Z daļā.
13. Jau pēc Sākotnējās darbības Novērtējuma procedūras veikšanas, Novērtējuma procedūra tika veikta arī Rīgas ziemeļu transporta koridora būvniecības iecerei, kas paredzētu papildus Daugavas upes šķērsojuma izbūvi. Šādas paredzētās darbības realizācijas gadījumā, kā arī gadījumā, ja tiktu realizēta Paredzētā darbība un ostas teritorija saglabātos Eksportostas Z daļā, - projektētā šķērsojuma vieta iezīmētu Rīgas brīvostas teritorijas robežu un nodalītu ostas zonu no pilsētas centra apbūves teritorijām. Šāda Ziemeļu transporta koridora trases vieta ir paredzēta arī spēkā esošajā Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā.
14. Šobrīd spēkā esošais Rīgas pilsētas teritorijas plānojums un tā sastāvā esošie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošie noteikumi Nr.34 ar grozījumiem) noteic, ka Darbības vieta Daugavas upes labajā krastā, Eksportostas daļā atrodas funkcionālajā zonā „centru apbūves teritorija” un „jauktas apbūves ar ražošanas un komercdarbības funkciju teritorija”. Tas saistīts ar sākotnējo ieceri Daugavas upes labo krastu pilsētas centrālajā daļā atbrīvot no ostas darbības. Ņemot vērā to, ka ostas darbība Eksportostā šobrīd vēl nav pārtraukta, teritorijas plānojumā noteikto perspektīvās izmantošanas mērķu realizācija vēl nav uzsākta. Faktiskā izmantošana ir ostu apbūve un kravu pārkraušanas operācijas. Birojā ir iesniegta Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2015.gada 21.aprīļa vēstule Nr.DA-15-2050-nd „Par Rīgas brīvostas robežu grozīšanu”, kas adresēta Ierosinātājam. Ar minēto vēstuli pašvaldība apstiprinājusi, ka ir paredzēts sagatavot lēmuma projektu par Rīgas brīvostas teritorijas robežu izmaiņām. Pašvaldība norāda, ka konkrēti nosacījumi Eksportostas attīstībai un izmantošanai tiks izstrādāti jaunā Rīgas teritorijas plānojuma 2018.-2030.gadam izstrādes ietvaros, un ir paredzams, ka teritorijā virs plānotā Ziemeļu transporta koridora trases būs atļauta beramkravu (izņemot ogļu) un ģenerālkravu pārkraušana un uzglabāšana, bet nebūs atļauta jaunu paaugstinātās bīstamības objektu izvietošana, ņemot vērā Rīgas brīvostas un pilsētas transporta infrastruktūras izbūves plānus un Rīgas vēsturiskā centra tuvumu.

Faktu un apstākļu izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

15. Novērtējis lietas materiālus un apstākļus, tajā skaitā ņemot vērā faktisko apstākļu izmaiņas kopš 2009.gada un Sākotnējā izvērtējuma veikšanas pamatojumu, Birojs secina, ka:
- 15.1. Novērtējuma procedūra, kas tika veikta Sākotnējai iecerei, mērķis bija novērtēt konceptuālo risinājumu – kravu pārkraušanas darbību līdzsvarošana starp Daugavas upes labo un kreiso krastu, atbrīvojot Rīgas centru no kravu termināliem un ierīkojot jaunas teritorijas Daugavas upes kreisajā krastā (Krievu salā). Konkrētie risinājumi satiksmes infrastruktūras optimizācijai un pārstrukturizācijai (Daugavas upes labajā un kreisajā krastā), kas izrietētu no šādu konceptuālo izmaiņu realizācijas, tika vērtēti projekta „Rīgas Brīvostas apkalpošanai paredzēto Rīgas dzelzceļa tīkla staciju un savienojošo sliežu ceļu rekonstrukcija” Novērtējuma procedūras gaitā.

- 15.2. Laika posmā kopš Sākotnējai iecerei tika veikta Novērtējuma procedūra, ir vērā ņemami mainījusies faktiskā situācija gan Rīgas brīvostas teritorijā kopumā, gan daļēji arī Darbības vietā. Kopējais kravu apgrozījums Andrejsalā un Eksportostā no 11 milj. t gadā ir pieaudzis līdz ~16,2 milj. t 2014. gadā. Tādēļ Rīgas Brīvostas pārvaldītājs (Ierosinātāja) meklē jaunus risinājumus, lai optimizētu, pilnveidotu un pārstrukturētu ostas teritoriju un infrastruktūru, ar mērķi nodrošināt darbības vietu pieaugošajam pieprasījumam. Tai pat laikā, kā uz to norāda Ierosinātāja Sākotnējā izvērtējuma pieteikumā (iesniegts ar Ierosinātājas pārstāves 2015. gada 31. jūlija iesniegumu), - izmaiņas plānotas tā, lai vienlaikus tiktu sasniegts ar Sākotnējo darbību plānotais mērķis - ietekmes uz vidi samazinājums.
- 15.3. Tādējādi, izmaiņas Sākotnējā darbībā, kuras vērtējamās un kuru ietekmes uz vidi būtiskums izsverams kontekstā ar Sākotnējo darbību, ir izmaiņas ar Sākotnējo ieceri paredzētajā risinājumā, kas skartu Eksportostas Z daļu un Krievu salu, kur sagaidāmas pārmaiņas kravu veidos un to proporcijās. Proti:
- 15.3.1. Krievu salā plānota atšķirīga kravu struktūra: kopējā kapacitāte – 19 milj. t/gadā, no tām ogles – 17 milj. t/gadā, citas beramkravas – 1 milj. t/gadā, ģenerālkravas – 1 milj. t/gadā. Ar šādām izmaiņām Krievu salā paredzētās darbības (pārkraušanas) kopējais apjoms tiktu samazināts no 22 uz 19 milj. t/gadā, tomēr iepriekš plānotais ogļu pārkraušanas apjoms tiktu palielināts no ~12 milj. t/gadā uz 17 milj. t/gadā. Attiecīgi, - novērtējams izmaiņu radītās ietekmes būtiskums salīdzinājumā ar 2009. gadā novērtēto.
- 15.3.2. Daugavas upes labajā krastā ir plānots pilnībā pārtraukt ostas darbību Andrejsalā un Eksportostas D daļā, tomēr saglabāt ostas darbības Eksportostas Z daļā ~50ha lielā platībā. Saskaņā ar Ierosinātājas veiktajiem aprēķiniem plānots saglabāt ~1/6 daļu no pašreizējā Eksportostas un Andrejsalas kravu pārkraušanas apjoma. Attiecīgi, - novērtējams šādu izmaiņu radītās ietekmes uz vidi būtiskums salīdzinājumā ar Sākotnējo ieceri, kam Novērtējuma procedūra veikta 2009. gadā. Tomēr šādā vērtējumā ņemams vērā arī apstākļi, ka kopējais kravu apgrozījums Rīgas Brīvostā un Darbības vietā (Daugavas upes labajā krastā) ir pieaudzis, tādēļ izmaiņas pret iepriekš plānoto situāciju nevar salīdzināt tikai ar 2009. gadā vērtēto apjomu. Vērā ņemams arī pašreizējā situācija un izmaiņas kopš 2009. gada.
- 15.3.3. No Ierosinātājas pieteikuma Sākotnējā izvērtējuma veikšanai (iesniegts ar Ierosinātājas pārstāves 2015. gada 31. jūlija iesniegumu) izriet, ka gadījumā, ja plānotās izmaiņas sākotnēji paredzētajā konceptuālajā risinājumā tiks realizētas, būs nepieciešamība pārskatīt arī risinājumus satiksmes infrastruktūras optimizācijai un pārstrukturizācijai. Nav izslēgts, ka papildus jaunajam atzaram uz Kundziņsalu būtu jāizbūvē atzars uz Eksportostu, jo ilustratīvi šie risinājumi ir ieskicēti Ierosinātājas Sākotnējā izvērtējuma pieteikuma 4. pielikuma 2. attēlā. Tomēr detalizēti šādu jaunu infrastruktūras objektu nepieciešamības un izbūves nosacījumi, iespējami skartās teritorijas un nepieciešamās izmaiņas gan vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā (ieskicētā vieta atrodas ārpus teritorijas, kuru Eksportostā plānots saglabāt ostas vajadzībām), gan līdzšinējā zemes izmantošanas veidā konkrētās Paredzētās darbības Sākotnējā izvērtējuma ietvaros vēl netiek aplūkoti.
16. Novērtējuma rezultātā Birojs pievienojas Pārvaldes secinājumiem un veiktajam izmaiņu novērtējumam. Sākotnējā izvērtējuma mērķis ir novērtēt pārmaiņas attiecībā pret iepriekš novērtēto darbību un izsvērt, vai pārmaiņu rezultātā nav sagaidāma tik būtiska ietekme uz vidi, lai piemērotu Novērtējuma procedūru, citu starpā, – vai izmaiņas pašas par sevi nav kvalificējamās kā tādas, kas atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikuma robežvērtībām. Ņemot vērā lietas apstākļus un faktus, kas raksturo esošo/ pašreizējo un Paredzēto darbību Darbības

vietā, kā arī Paredzētās darbības specifiku un izmaiņu realizācijas iespējamās ietekmes uz vidi, Birojs, pieņemot šo lēmumu, secina, ka:

- 16.1. Izmaiņas Daugavas upes labajā krastā faktiski nav jauna paredzētā darbība un tā pēc būtības neatbilst jaunas darbības un Novērtējuma likuma 1.pielikuma kritērijiem. Teritorijā ~50ha platībā ir plānots turpināt darbības, kuras jau šobrīd ir atļautas un tiek veiktas. Līdz ar to, šādas izmaiņas nozīmē līdzšinējo ietekmju, jo īpaši emisiju, daļēju saglabāšanos. Vienlaikus, lai pārkārtotu infrastruktūru un pielāgotu to jaunajām vajadzībām, šajā teritorijā būs nepieciešams veikt arī būvdarbus, kas būs jaunas darbības (piemēram, iekšējo ceļu izveide vai pārbūve, piestātņu seguma atjaunošana vai piestātņu padziļināšana, jauna dzelzceļa pievada izbūve). Tāpat ir sagaidāmas izmaiņas pārkraujamo kravu sortimentā un apjomos, kuras var būt kvalificējamās kā Paredzētās darbības (izmaiņas). Nepieciešamie risinājumi, kas attiektos uz katru konkrēto darbības vietu šī Sākotnējā izvērtējuma stadijā vēl nav detalizēti, jo tie būs lielā mērā atkarīgi gan no katra atsevišķa projekta virzības, gan konkrētā operatora plāniem. Līdz ar to, izstrādājot konkrēto darbību būvniecības projektus un lemjot par attiecīgu atļauju vai to grozījumu izsniegšanu, būs jānovērtē jau konkrētie risinājumi, kā arī nepieciešamība saņemt vides tehniskos noteikumus vai veikt šādu darbību Sākotnējo izvērtējumu.
- 16.2. Attiecībā uz Krievu salu konstatējams, ka palielināsies pārkraujamo ogļu kravu īpatsvars, kas ir izmaiņas iepriekš akceptētajā darbībā. Arī šis izmaiņu apjoms nav kvalificējams kā tāds, kas atbilstu Novērtējuma likuma 1.pielikuma robežvērtībām, tomēr izmaiņas kravu sastāvā nozīmē arī izmaiņas emisijās.
17. Tādējādi gan saistībā ar izmaiņām Daugavas upes kreisajā krastā, gan izmaiņām labajā krastā secināms, ka būtiskākie ietekmes aspekti (līdzvērtīgi kā 2009.gada Novērtējuma procedūras ietvaros konstatēts) ir saistāmi ar Novērtējuma likuma 11.panta 1.punkta e)piesārņojums un traucējumi kritēriju (jo īpaši ietekme uz gaisa kvalitāti), kur šāda kritēriju nozīmība vai jutīgums izriet no Novērtējuma likuma 11.panta 1)punkta a)apjoms un b)paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme kopskatā ar 2)punkta „*paredzētās darbības vietas un šīs vietas ģeogrāfiskās īpatnības raksturojošie faktori*” kritērijiem, tostarp a)līdzšinējais zemes izmantošanas veids, c)dabiskās vides absorbcijas spēja, d)esošais piesārņojuma līmenis, kas augstāks, nekā paredz vides kvalitātes normatīvi, e)iedzīvotāju blīvums attiecīgajā teritorijā, f)vēsturiski, arheoloģiski un kultūrvēsturiski nozīmīgas ainavas. Ietekmju veidi galvenokārt saistāmi ar gaisa kvalitāti un trokšņa izmaiņām.
18. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz vidi būtiskuma novērtējumam Ierosinātāja ir sagatavojusi Paredzētās darbības realizācijas gadījumā sagaidāmo emitēto piesārņojošo vielu gaisā izkliedes aprēķinu (Ierosinātājas Sākotnējā izvērtējuma pieteikuma, kas iesniegts ar Ierosinātājas pārstāves 2015.gada 31.jūlija iesniegumu, 3.pielikums). Piesārņojošo vielu emisiju izkliedes aprēķini veikti vielām, kam Ministru kabineta 2009. gada 3.novembra noteikumos Nr.1290 „*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” ir reglamentētas robežvērtības vai mērķlielumi. Aprēķini veikti, ņemot vērā pašreizējo situāciju Andrejsalā un Eksportostā, vadoties no operatoriem izsniegtajās atļaujās B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai noteiktajiem atļautajiem kravu veidiem un apjomiem. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta 5 dažādiem scenārijiem vai situācijām, t.i.:
 - 18.1. pašreizējā situācija Andrejsalā un Eksportostā (scenārijs, ja teritorijā turpina strādāt esošie operatori bez pārmaiņām);
 - 18.2. situācija Andrejsalā un Eksportostā, bez šajā teritorijā šobrīd esošo operatoru darbības (Sākotnējā darbība);
 - 18.3. pašreizējā situācija Krievu salā (bez kravu pārkraušanas operāciju pārcelšanas);
 - 18.4. situācija Krievu salā, ņemot vērā plānotās izmaiņas Sākotnējā darbībā (t.i. – Paredzētā darbība Daugavas upes kreisajā krastā);

18.5. situācija Andrejsalā un Eksportostā, ņemot vērā plānotās izmaiņas Sākotnējā darbībā (t.i. – Paredzētā darbība Daugavas upes labajā krastā).

19. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz vidi, prognozēts, ka Daugavas upes labajā krastā darbību saglabās tikai SIA “Rīgas Centrālais termināls”, kuram atļautais kravu pārkraušanas kopējais apjoms Eksportostā šobrīd ir līdz 13,5 milj t/gadā, to skaitā ogles līdz 8000000 t/gadā, šķembas līdz 500000 t/gadā, smilts līdz 500000 t/a, rūda līdz 500000 t/gadā, labības produkti līdz 500000 t/gadā, jēlcukurs līdz 2000000 t/gadā, eļļa un tauki līdz 500000 t/gadā un ģenerālkraavas līdz 1000000 t/gadā. Paredzētās darbības gadījumā (salīdzinājumā ar līdzšinējo situāciju) plānots pilnībā pārtraukt ogļu pārkraušanu, tāpat nav paredzēts pārkraut smilti, jēlcukuru, eļļas un taukus, bet šādiem kravu veidiem plānots samazināt apjomu: šķembas: no 500000t/gadā uz 200000 t/gadā, rūda: no 500000 t/gadā uz 400000 t/gadā, labības produkti no 500000 t/gadā uz 30000 t/gadā. Vienlaikus plānos palielināt darbības ar ģenerālkraavām no 1000000 t/gadā uz 1414000 t/gadā un uzsākt šādu kravu pārkraušanu - soja līdz 200000 t/gadā, metāli/čuguns līdz 100000 t/gadā, metāllūžņi līdz 100000 t/gadā un kokskaidu granulas līdz 70000 t/gadā.
20. Tādējādi, pieņemts, ka Daugavas upes labajā krastā Eksportostas Z daļā darbības tiks veiktas 7 piestātnēs ar šādiem kravu veidiem - šķembas līdz 200000 t/gadā, rūda (dzelzs un mangāns) līdz 400000 t/gadā, labība līdz 30000 t/gadā, soja līdz 200000 t/gadā, ģenerālkraavas līdz 1414000 t/gadā, metāli/čuguns līdz 100000 t/gadā, metāllūžņi līdz 100000 t/gadā un kokskaidu granulas līdz 70000 t/gadā (kopā līdz ~2,5 milj. t/gadā).
21. Saskaņā ar modelēšanas rezultātiem pašreizējai situācijai Andrejsalā un Eksportostā (scenārijs, ja teritorijā turpina strādāt esošie operatori bez pārmaiņām), robežlielumi un mērķlielumi nevienai no piesārņojošām vielām, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, netiek pārsniegti. Konstatēts, ka operatoru pašreizējā darbība CO, NO₂ un SO₂ piesārņojuma līmeni faktiski neietekmē, tomēr PM₁₀ piesārņojuma līmeni paaugstina 3 reizes diennakts noteikšanas periodam un par 35% gada noteikšanas periodam. Novērtējot plānoto situāciju, ja Andrejsalā un Eksportostā tiktu realizētas plānotās izmaiņas Sākotnējā darbībā (t.i. – Paredzētā darbība Daugavas upes labajā krastā), konstatēts, ka esošās darbības daļēja saglabāšana Eksportostā gaisa kvalitāti ārpus termināļu teritorijas (salīdzinājumā ar situāciju, ja Andrejsalā un Eksportostā pārtrauktu darbību visi operatori) būtiski nepasliktinātos. Secināts, ka nevienai piesārņojošai vielai gaisa kvalitātes normatīvi teritorijās, kurās vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, netiks pārsniegti. Līdz ar to, veiktajā novērtējumā konstatēts, ka akmeņogļu pārkraušanas un uzglabāšanas darbības procesu pārvietošana uz Krievu salu risinātu gaisa kvalitātes problēmas daļiņu PM₁₀ piesārņojuma jomā Andrejsalas un Eksporta ostas rajonā.
22. Saskaņā ar modelēšanas rezultātiem situācija Krievu salā vērtēta, pieņemot, ka tiek veikti putekļus ierobežojošie pasākumi. Proti, emisiju aprēķins veikts, pieņemot, ka notiek slēgta akmeņogļu izbēršana, slēgta pārkraušana līdz uzglabāšanas vietai, slēgta pārkraušana līdz kuģa tilpnei, akmeņogļu kaudžu laistīšana. Papildus pieņemts, ka tiks būvēta siena 23 m augstumā, kas ierobežotu putekļu izplatību. Novērtējot šādu pasākumu efektivitāti, secināts, ka piesārņojošā darbība Krievu salā ārpus termināļu teritorijas gaisa kvalitāti būtiski nepasliktinātu un ka plānotie putekļus ierobežojošie pasākumi Krievu salā dos nozīmīgu ieguldījumu gaisa kvalitātes normatīvu nodrošināšanā. Veiktajā novērtējumā konstatēts, ka nevienai piesārņojošai vielai gaisa kvalitātes normatīvi teritorijās, kurās vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, netiks pārsniegti.
23. Novērtējot trokšņa ietekmes, Ierosinātājas pieteikumā (Ierosinātājas Sākotnējā izvērtējuma pieteikuma, kas iesniegts ar Ierosinātājas pārstāves 2015.gada 31.jūlija iesniegumu, 4.pielikums) analizēta pašreizējā situācija, izmaiņas kopš 2009.gada un sagaidāmā ietekme (izmaiņas pret 2009.gadā vērtēto), ja Eksportosta tiktu daļēji (Z daļa) saglabāta kā ostas teritorija. Šāda novērtējuma rezultātā secināts, ka pie pašreizējiem kravu apjomiem ostas aktivitāšu daļējas pārcelšanas no Andrejsalas un Eksportostas radītais trokšņa samazinājums uz

autoceļu un dzelzceļu pievadiem nebūs mazāks par 2009.gadā vērtēto prognozēto trokšņa samazinājumu uz autoceļu un dzelzceļu pievadiem no ostas aktivitāšu pilnīgas pārceļšanas no Andrejsalas un Eksportostu. Balstoties uz jaunākajām Rīgas trokšņa stratēģiskajām kartēm, kas izstrādātas 2015.gadā un kur attiecīgi ņemtas vērā arī izmaiņas teritoriju plānošanā un izmantošanas veidā, kas notikušas piegulošajās teritorijās kopš 2009.gada, izvērtējumā konstatēts, ka teritorijās ap ceļu un dzelzceļu infrastruktūru identificējamās paaugstināta trokšņa līmeņa zonas, kas saistītas gan ar Rīgas pilsētas intensīvo satiksmi, gan kravu plūsmu uz Andrejsalu, Eksportostu un Kundziņsalu. No vērtējuma secināms, ka ostas darbības daļēja saglabāšana Eksportostas Z daļā nebūtu priekšnoteikums trokšņa līmeņa palielinājumam, bet kravu operāciju apjoma būtiska samazināšana situāciju uzlabotu. Kā iespējama rūpniecisko darbību radītā trokšņa problēmozona izvērtējumā identificēta esošā apbūve, tostarp Vējzaķsalā, kuras teritorijā jau šobrīd ir paaugstināts trokšņa līmenis, ņemot vērā līdzšinējās ostas darbības un trokšņa fonu pilsētā. Lai gan Eksportostā ir plānots būtiski samazināt pārkraujamo kravu apjomus, Ierosinātājas (kas ir Rīgas Brīvostas teritorijas pārvaldītāja) pieteikumā attiecīgi konstatēts (pieteikuma 4.pielikums), ka trokšņa pārvaldības nolūkos būtu jāveic teritorijas stratēģiska plānošana. Darbības, kas rada lielāko trokšni (piemēram, metālu pārkraušana) pārvietojamas tālāk no apdzīvotām teritorijām un var būt nosakāmi šādu kravu operāciju ierobežojumi noteiktās diennakts stundās. Birojs pievienojas šādam Ierosinātājas secinājumam. Lai gan nav konstatējams, ka esošās darbības daļēja turpināšana Eksportostas Z daļā kvalificētos kā Paredzētā darbība, kas var radīt būtiskas nelabvēlīgas līdzšinējās vides pārmaiņas un ietekmes palielinājumu, bet sagaidāma situācijas uzlabošanās, jo paredzēts būtiski samazināt pārkraujamo kravu veidus, - tomēr ir sagaidāmas izmaiņas pārkraujamo kravu sortimentā un apjomos (balstoties uz šādu pieņēmumu vērtēta ietekmi uz gaisa kvalitāti). Nav šaubu, ka precīzi risinājumi un plānotās izmaiņas katra operatora darbībā ir saistītas gan ar tirgus situāciju, gan ar konkrētā uzņēmuma plāniem, tādēļ detalizēti tiks izsvērtas, lemjot par izsniegto piesārņojošās darbības atļauju grozījumiem vai jaunu atļauju izdošanu. Tādēļ nepieciešamie risinājumi, kas attiektos uz katru konkrēto darbības vietu, to skaitā attiecībā uz teritorijas izmantošanas stratēģisku plānošanu jānovērtē jau konkrēto atļauju izdošanas procesā, īpašu uzmanību pievēršot tādu jaunu kravu pārkraušanas vietu ierīkošanai, kam raksturīgs traucējošs trokšnis (piemēram, metāli un metāllūžņi).

24. Būtiskas izmaiņas saistībā ar tādiem ietekmes aspektiem kā uzduļķojums, izmaiņas mūsdienu ģeoloģiskajos procesos un ietekme uz putniem ar izmaiņām Sākotnējā darbībā nav identificējamās. Kultūrvēsturiskās (arī ainavas) vides kontekstā ietekmes daļēji saglabātos (ostu teritorijas Rīgas pilsētas centra tuvumā), tomēr tās vairs netiktu veiktas pilsētas vēsturiskā centra teritorijā vai tā aizsardzības zonā.
25. Tādējādi, - balstoties uz Sākotnējā izvērtējuma ietvaros novērtēto, kā arī Pārvaldes novērtējumā un šajā Biroja lēmumā konstatēto, ievērojot Sākotnējā izvērtējuma veikšanas mērķi un atbilstoši Novērtējuma likuma 11.pantā noteiktajiem kritērijiem (tajā skaitā 11.panta 1.punkta a), b), d) e)apakšpunkts, 2.punkta a), b), c), d), e), f)apakšpunkts, 3.punkta a), c), d), e)apakšpunkts) un 3.²panta (1)daļas 3)punkta c)apakšpunktam, netiek konstatēts, ka Paredzētajai darbībai ir sagaidāma tāda būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, lai izmaiņām Sākotnējā iecerē piemērotu Novērtējuma procedūru, un nav konstatējams, ka izmaiņas pašas par sevi būtu kvalificējamās kā Novērtējuma likuma 1.pielikuma darbības. Novērtējot pārmaiņas attiecībā pret iepriekš novērtēto darbību un izsverot, vai pārmaiņu rezultātā nav sagaidāmas tādas būtiskas vides pārmaiņas ar būtiski ietekmi uz vidi, kas būtu pamats jaunas Novērtējuma procedūras piemērošanai, Birojs nekonstatē, ka izmaiņu rezultātā būtu pamats nonākt pie būtiski savādākiem secinājumiem par sagaidāmo ietekmi uz vidi Krievu salā, nekā tas bijis iepriekš. Ir konstatējami jauni apstākļi, tomēr pie nosacījuma, ja tiek ievēroti Ierosinātājas norādītie risinājumi ietekmes uz vidi samazināšanai, Birojam nav pamata nonākt pie būtiski atšķirīgiem secinājumiem par obligātajiem nosacījumiem salīdzinājumā ar Novērtējuma procedūrā novērtēto. Attiecībā uz Paredzēto darbību Daugavas upes labajā krastā

ir secināms, ka iecere vērā ņemami atšķiras no Novērtējuma procedūrā izsvērtās 1.alternatīvas, tomēr saglabājamās ostas aktivitātes ir būtiski mazākas kā „0”alternatīvā novērtētās. Visas aktivitātes ir paredzēts veikt ārpus Rīgas pilsētas vēsturiskā centra daļas un teritorijā kopumā tiktu pārtrauktas visas kravu operācijas ar akmeņoglēm, kā arī novērtēts, ka akmeņogļu pārkraušanas un uzglabāšanas darbības procesu pārvietošana uz Krievu salu risinātu gaisa kvalitātes problēmas daļiņu PM₁₀ piesārņojuma jomā Andrejsalas un Eksporta ostas rajonā. Izmaiņas paredz būtisku līdzšinējās darbības samazināšanu un izmaiņām Sākotnējā darbībā nav konstatēta Novērtējuma procedūras nepieciešamība. Tomēr sagaidāms, ka pirms attiecīgo atļauju saņemšanas vai būvniecības risinājumu tehnisko projektu izstrādes var būt nepieciešams veikt atsevišķu izvērtējumu jau detalizētām konkrētām darbībām un izmaiņām esošajās darbības. Šāda izvērtējuma nepieciešamības kontrole var būt realizējama un to nodrošina Valsts vides dienests. Līdz ar to, ievērojot visu Sākotnējā izvērtējuma gaitā konstatēto un šajā lēmumā noteikto, Paredzētā darbība neatbilst Novērtējuma likuma 4.pantā un 1.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums, tās ietekme uz vidi atbilstoši Novērtējuma likuma 11.panta kritērijiem netiek kvalificēta tik nozīmīga vai kompleksa, lai izmainītajai iecerei atkārtoti būtu nepieciešams piemērot Novērtējuma procedūru.

26. Neatkarīgi no minētā Birojs ņem vērā Ierosinātājas pieteikumā (Ierosinātājas Sākotnējā izvērtējuma pieteikuma, kas iesniegts ar Ierosinātājas pārstāves 2015.gada 31.jūlija iesniegumu, 3.pielikuma 1.nodaļa „*darbības raksturojums*”) ietverto piebildi, ka:

26.1. Pēc Andrejsalas un Eksportostas atbrīvošanas no ogļu kravām un tajās notiekošajai līdzšinējai darbībai analogisku operāciju uzsākšanas Krievu salā, plānota darbības attīstība – palielināti pārkraujamo vielu apjomi un pielietotas mūsdienīgas emisiju samazināšanas tehnoloģijas, lai samazinātu cieto daļiņu (kas ir galvenā piesārņojošā viela) emisiju gaisā;

26.2. Kā mūsdienīgas emisiju samazināšanas tehnoloģiju piemēri norādīti ogļu smalcināšanas etapa veikšana slēgtās telpās, kas būtu aprīkotas ar gaisa attīrīšanas filtriem, ogļu pārvietošana pa slēgtām konveijeru līnijām, apkārt ogļu krautnēm pa perimetru izbūvējama pretputekļu siena 23 m augstumā.

Saistībā ar minēto Birojs, pirmkārt, norāda, ka Sākotnējais izvērtējums veikts un Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti Krievu salā novērtēta pie risinājumiem, kas paredz speciālos pasākumus putekļu emisiju samazināšanai. Attiecīgi šādu pasākumu efektivitāte ņemta vērā arī piesārņojošo vielu emisiju aprēķinos, nosakot emisiju faktorus. Lemjot par piesārņojošās darbības atļauju izdošanu šis apstāklis Pārvaldei ir jāņem vērā. Pasākumu putekļu emisiju samazināšanai, uz kuriem balstīts Ierosinātājas nodrošinātais vērtējums par Paredzētās darbības ietekmi uz vidi, nevar tikt darīts atkarīgs no tikai perspektīvā (iespējams) paredzētajiem citiem (jauniem) plāniem ostas darbības attīstībai. Jebkādas atkāpes no veiktā novērtējuma pakļaujamās pieļaujamības izvērtējumam un jaunam emitēto piesārņojošo vielu gaisā izkliedes aprēķinam. Otrkārt, Sākotnējais izvērtējums veikts un Paredzētās darbības ietekme uz vidi novērtēta risinājumā, kas Krievu salā paredz kravu apgrozījumu 19 milj. t/gadā, no tām ogles – 17 milj. t/gadā, citas beramkravas – 1 milj. t/gadā, ģenerālkravas – 1 milj. t/gadā. Ierosinātājam jāņem vērā, ka jebkādas būtiskas izmaiņas iepriekš novērtētajā darbībā (arī tad, ja tiek attīstīta esoša darbība un palielināti pārkraujamo vielu apjomi), ja tām var būt būtiska ietekme uz vidi, pakļaujamas jaunam izvērtējumam.

Piemērotās tiesību normas:

Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14.pants, 55.panta 1.punkts, 65.panta (3)daļa un 66. panta (1)daļa; likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 3.² panta (1)daļas 3)punkta c)apakšpunkts; 11.panta 1.punkta a), b), d) e)apakšpunkts, 2.punkta a), b), c), d), e), f)apakšpunkts, 3.punkta a), c), d), e)apakšpunkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Izvērtētā dokumentācija, iepriekš minētie fakti, apstākļu izvērtējums, argumenti un apsvērumi.

Lēmums:

Nepiemērot Rīgas Brīvostas pārvaldes ierosinātajai darbībai – izmaiņas paredzētajā darbībā „*Infrastrukturā attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra un ar to saistītās infrastruktūras attīstībai*” Rīgā, nekustamajos īpašumos Krievu salā, Zilajā ielā 25 (kadastra Nr. 01000970143) un Zilajā ielā (bez numura) ar kadastra Nr. 01000970145, kā arī nekustamajos īpašumos Eksportostā ar kadastra Nr. 0100 013 2008, 0100 013 0002, 0100 013 0149, 0100 013 0133, 0100 013 2003, 0100 013 2047 – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Šis starplēmums, ar kuru tiek atzīts, ka ietekmes uz vidi novērtējums nav nepieciešams, nav atsevišķi pārsūdzams.

Lēmums izsūtīts arī:

- VVD Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, adrese: Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045.
- Rīgas domei, adrese: Rātslaukums 1, Rīga, LV-1539.

Direktora p.i.

I.Kramzaka